

MOKYKLOJE DŽELSOMINAS BĖDOS PRIDARO, O IR STADIONE DUODA GARO

Šią istoriją man papasakojo pats Dželsominas; jos klausydamasis aš beveik apkurtau, nors į ausis buvau prisikimšęs puskilogramį vatos. Mat Dželsomino balsas toks spigus, kad, jam kalbant, taip sakant, „patyliukais“, jį girdi reaktyvinių lėktuvų keleiviai, skrendantys dešimt kilometrų virš jūros lygio ir Dželsomino galvos.

Šiandien jis garsus tenoras, žinomas nuo ašigalio iki ašigalio, pasivadinęs skambiu, truputį pompastišku vardu, kurio čia neminėsim, nes ir taip jį žinot iš laikraščių. Tikrasis šio berniuko vardas Dželsominas, todėl šiame pasakojime jį taip ir vadinsim.

Taigi gyveno kartą berniukas kaip berniukas, gal net mažesnis už kitus, tačiau dar lopšyje visus stebino savo nepaprastu balsu.

Dželsominui gimus, kaimynai šoko iš lovų pačiam įmygy, manydami, kad kaukia fabrikų sirenos ir jau laikas į darbą. Bet tai buvo ne sirenos, o Dželsominas, jis bandė savo balsą, kaip visi ką tik gimę vaikai. Laimė, jis greit išmoko pūsti į akį nuo vakaro lig ryto kaip visi geri žmonės, išskyrus žurnalistus ir naktinius sargus. Pirmą kartą surikdavo lygiai septintą – kaip tik tada, kai žmonės turėdavo keltis į darbą. Dabar sirenos buvo nebereikalingos ir nenaudojamos rūdijs.

Sulaukęs šešerių, Dželsominas pradėjo lankyti mokyklą. Mokytojas tikrino, ko klasėje nėra, ir priėjęs iki raidės „d“ pašaukė:

- Dželsominas.

- Esu! - žvaliai atsiliepė naujasis mokinys.

Tai buvo lyg bombos sprogimas: viskas dužo, o lenta subyrėjo į tūkstančius skeveldrų.

- Kas metė akmenį į lentą? - paklausė mokytojas, imdamas rykštę.

Visi tylėjo.

- Patikrinsiu dar sykį, - tarė mokytojas.

Jis pradėjo nuo „a“ ir perskaitęs pavardę klausdavo:

- Ar tu metei akmenį į lentą?

- Aš nemečiau, aš nemečiau, - atsakinėjo išsigandę vaikai.

Mokytojui priėjus iki raidės „d“, Dželsominas taip pat atsistojo ir nuoširdžiai atsakė:

- Aš nemečiau, pone...

Bet, nespėjus jam pasakyti „mokytojau“, išdužo lango stiklai. Šį kartą mokytojas atidžiai žiūrėjo į klasę ir tikrai matė, kad nė vienas iš keturiasdešimties mokinių neišsitraukė iš kišenės timpos.

- Čia tikriausiai iš gatvės koks padauža, užuot ėjęs į mokyklą, medžioja su timpa žvirblius, - tarė jis. - Aš vis tiek jį sučiupsiu ir paėmęs už ausies nuvesiu pas karabinierius.

Tą rytą viskas tuo ir baigėsi. Kitą dieną mokytojas vėl tikrino, ko nėra, ir pašaukė Dželsominą.

- Esu! - atsakė šis ir išdidžiai apsidairė, mat buvo patenkintas, kad atėjo į mokyklą.

Dzin! - prieš pusvalandį sargo sudėti lango stiklai sudužo ir pabiro į kiemą.

- Keista, - tarė mokytojas, - vos tik ištariu tavo vardą, viskas dūžta. Supratau, berniuk: tavo balsas per šaižus, jis virpina orą it viesulas. Jei nenorim sugriauti mokyklos ir miestelio, nuo šios dienos tu kalbėsi patyliukais. Sutarta?

Paraudęs iš gėdos Dželsominas ėmė teisintis:

- Bet, pone mokytojau, ne aš iškūliau langą!

Triokšt! - atsakė jam nauja lenta, kurią šįryt mokyklos sargas atnešė iš sandėlio.

- Štai ir įrodymas, - tarė mokytojas. Ir, matydamas Dželsomino skruostais riedančias ašaras it pupas, priėjo prie berniuko ir tėviškai uždėjo jam ant galvos ranką. - Klausyk, sūneli: toks balsas arba pridarys baisių bėdų, arba tave išgarsins. Kol kas naudokis juo kuo rečiau. Beje, kalbėjimas sidabras, o tylėjimas - auksas.

Nuo tos dienos Dželsominas kentėjo pragaro kančias: mokykloje, kad vėl kas nors nesubyrėtų, jis užsikimšdavo burną nosine, ir vis tiek jo balsas skambėjo taip garsiai, kad bendrakai turėjo užsidengti ausis delnais. Mokytojas stengėsi klausinėti jį kuo rečiau. Beje, Dželsominas buvo

stropus mokinyms, ir mokytojas neabejojo, kad jis viską moka. Namie, po to, kai pasakojant kas nutiko mokykloje, sudužo dvylika stiklinių, jam buvo griežtai uždrausta prasižioti.

Kad išsirėktų, jis eidavo iš miestelio į mišką, paežerę, laukus. Įsitikinęs, kad yra vienas ir saugiai nutolęs nuo kraštiečių langų, jis guldavosi ant pilvo ir priglaudęs burną prie žolės imdavo dainuoti. Po kelių minučių visas laukas tarsi atgydavo: kurmiai, vikšrai, skruzdės ir šiaip visokie žemės gyviai lįsdavo laukan ir skuosdavo kuo toliau, manydami, kad dreba žemė.

Tik vieną kartą Dželsominas užsimiršo. Buvo sekmadienis ir stadione vyko svarbios futbolo rungtynės. Dželsominas futbolu nelabai domėjosi, bet šį kartą žaidimas pamažu įkaitino jam kraują. Vienu metu, skatinama ugningų sirgalių riksmų, miestelio rinktinė perėjo į puolimą. (Aš gerai nežinau, ką reiškia „pereiti į puolimą“, nes futbolo neišmanau – šį tą Dželsominas man pasakojo kaip tik tokiais žodžiais, bet jūs skaitot sporto laikraščius, todėl suprasit.)

- Duok jiems! Duok jiems! – šaukė sirgaliai.

- Duok jiems! – iš visos gerklės suriko ir Dželsominas.

Kaip tik šią akimirką dešinysis žaidėjas spyrė kamuolį į centrą, bet ore kamuolys staiga pakeitė kryptį ir genamas nematomos jėgos pro vartininko tarpkoją įlėkė į varžovų vartus.

- Įvartis! - suklykė minia.

- Tai bent smūgis! - džiūgavo kažkas. - Ar matėt, kaip padavė? Milimetro tikslumu. Tai bent kojėlė.

Bet atsikvošėjęs Dželsominas suprato prisidirbęs. „Gantuoju, kad įvartį įmušiau aš savo balsu, - pagalvojo jis. - Reikia tylėti, antraip bus prasti sporto popieriai. Et, tebūnie lygiosios.“

Antrame kėliny iš tiesų pasitaikė palanki proga.

Varžovams puolant Dželsominas riktėlėjo, ir kamuolys įskrido į jo kraštiečių vartus. Savaiame suprantama, jam buvo labai skaudu. Net po daugelio metų pasakodamas apie tai Dželsominas pridūrė:

- Geriau pirštą būčiau nusipjovęs, o ne tą įvartį įmušęs, bet turėjau įmušti, ir viskas.

- Tavim dėtas, kitas būtų padėjęs laimėti savo mylimai komandai.

Kitas taip, bet ne Dželsominas: jis buvo doras ir tyras kaip šaltinio vanduo. Berniukas užaugo, tapo jaunikaičiu, tiesą sakant, augumo nelabai didelio - buvo veikiau mažas nei aukštas, veikiau liesas nei riebus, kaip tik pagal savo vardą, nes jeigu šis žmogutis būtų turėjęs ne tokį lengvą vardą, jį benešiodamas būtų užsiauginęs kuprą. Jis jau senokai buvo nebe mokinukas, o valstietis, - beje, toks ir būtų pasilikęs, jeigu ne vienas nemalonus nuotykis, apie kurį sužinosite šioje knygoje.